

УДК 622

Слюта В. В., студент групи 263-23-2М**Науковий керівник:****Володченкова Н. В. Завідувачка кафедри, кандидат технічних наук, доцент,****Чеберячко Ю.І. доктор технічних наук, професор.***(ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», м. Запоріжжя,**Україна,**Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", м. Дніпро, Україна)*

ПЕРШОЧЕРГОВІ ДІЇ ОЧЕВИДЦІВ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ

Нещасні випадки на виробництві є серйозною проблемою, яка може призвести до травм, інвалідності та навіть смерті. Щоб запобігти нещасним випадкам, важливо дотримуватися правил безпеки праці. Однак, навіть якщо нещасний випадок стався, важливо знати, як правильно діяти в цій ситуації.

Особи, які стали очевидцями нещасного випадку, мають важливу роль у запобіганні повторенню таких випадків. Їхні дії можуть допомогти врятувати життя потерпілому та запобігти подальшим травмам.

Рекомендується наступний алгоритм дій відповідно порядку розслідування:

- необхідно негайно вжити заходів для надання необхідної допомоги потерпілому (викликати швидку, медичну службу підприємства; безпосередньо вжити найпростіших медичних заходів для порятунку життя, зменшення страждань потерпілого);

- проінформуйте безпосереднього керівника робіт (що здійснює безпосередній контроль за станом охорони праці на робочому місці) чи іншу уповноважену особу підприємства про нещасний випадок;

- зафіксуйте обстановку на місці нещасного випадку (докладно зафіксуйте всі наявні події: дату, час, місце, прізвище свідків, наявність дій потерпілого, наявність засобів захисту тощо, при наявності застосуйте засоби фото і відеозйомки);

- проінформуйте особу, що здійснює безпосередній контроль за станом охорони праці на підприємстві про : відомі вам обставини події, виявлених очевидців; залиште засоби зв'язку із вами (якщо вони не відомі керівнику робіт);

Після того як ви стали очевидцем нещасного випадку ви будете учасником двох розслідувань : спеціального (Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337) та кримінального, що передбачений Кримінальним процесуальним кодексом України.

Безпосередньо після нещасного випадку після вжиття негайних дій при спеціальному розслідуванні варто знати про те, що:

- голова та члени комісії (спеціальної комісії) мають право одержувати від вас усні та письмові пояснення щодо нещасного випадку, такі пояснення відбираються шляхом опитування;

Пункт 38 Порядку № 337 дає комісії право одержувати усні та письмові пояснення від усіх, кого вона вважає причетним до нещасного випадку. Але заставити написати пояснення комісія не може. Тому, якщо ви погано себе почуваєте, перебуваєте під впливом стресу або з інших причин не може надати пояснення ви маєте повне право просити про проведення опитування в інший час;

- якщо ви вирішили надавати пояснення - уважно читайте протокол опитування особливо, якщо пояснення записуються з ваших слів;

- не забувайте, що ви маєте право на правову допомогу (перед наданням пояснення отримати правову консультацію з питань, що вас цікавлять).

У випадку кримінального розслідування (кримінальне провадження) варто знати про те, що:

- працівники правоохоронних органів, які прибудуть на місце події (нешасного випадку) будуть намагатися відібрати від вас пояснення, допитати або навіть провести слідчий експеримент;

- пам'ятайте, що ви зобов'язані давати свідчення правоохоронцям і несеєте кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів та дачу завідомо неправдивих показань, але з наданням вам необхідного часу для підготовки та прибуття на слідчу дію.

У відповідності до ст.135 Кримінального процесуального кодексу – особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом не пізніше ніж за три дні до дня, коли вона зобов'язана прибути за викликом. У випадку встановлення цим Кодексом строків здійснення процесуальних дій, які не дозволяють здійснити виклик у зазначений строк, особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом якнайшвидше, але в будь-якому разі з наданням їй необхідного часу для підготовки та прибуття за викликом.

- вимагайте присутності адвоката під час дачі будь-яких пояснень, свідчень та при проведенні будь-яких слідчих дій за вашою участю.

Одразу заявіть правоохоронцям, що будете надавати свідчення лише в присутності адвоката. Уникайте будь-яких «дружніх розмов» та розмов «не під протокол».

Відповідно до ст.65 Кримінального процесуального кодексу – свідок має право: користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката. Згідно із ст.63 Конституції України та ст. 65 Кримінального процесуального кодексу - відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення;

- якщо ви вирішили давати свідчення самостійно – перед підписанням протоколу уважно ознайомтесь з ним, при необхідності внесіть до нього зміни, доповнення і зауваження (при вашому бажанні ви можете робити це власноручно);

- ви маєте право користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому важко тримати в пам'яті;

У випадку порушення ваших прав - оскаржуйте дії або бездіяльність працівників правоохоронних органів, комісії із спеціального розслідування до органів прокуратури, Держпраці, суду!

Перелік посилань

1. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України.

3. Методичні вказівки до виконання практичної роботи «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» / В.І. Голінько, О.В. Безщасний, Ю.І. Чеберячко, С.І. Чеберячко, О.О. Яворська. – Дніпро: НТУ «ДП», 2020. – 30 с.